

ZAKON O OBRTU

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim zakonom uređuju se uvjeti, obavljanje obrta, registracija, poslovanje, zajedničko obavljanje i prestanak obavljanja obrtničke djelatnosti (u daljnjem tekstu: obrt), izobražavanje i osposobljavanje za obavljanje obrta, organiziranje obrtnika i nadzor.

Članak 2.

Obrt, u smislu ovoga zakona, je samostalno i trajno obavljanje dopuštenih i registriranih gospodarskih i drugih djelatnosti u osnovnom i dopunskom zanimanju sukladno članku 4. ovoga zakona od strane obrtnika sa svrhom postizanja dobiti koja se ostvaruje proizvodnjom, prometom ili pružanjem usluga na tržištu.

Dopuštena je svaka gospodarska i druga djelatnost koja nije zakonom zabranjena.

Obrtnik u smislu ovoga zakona je fizička osoba koja obavlja djelatnost u svoje ime i za svoj račun, a pritom se može koristiti i radom drugih osoba s kojima je u obvezi sklopiti ugovor o radu sukladno Zakonu o radu i kolektivnom ugovoru.

Članak 3.

Obrtom se smatra i obavljanje domaće radinosti.

Domaća radinost, u smislu ovog zakona, je djelatnost izrade i dorade predmeta kod kojih preovlađuje ručni rad i usluge u kućanstvu.

Djelatnost domaće radinosti obavlja se samostalno ili uz pomoć članova zajedničkog kućanstvu.

Članak 4.

Obrti u smislu ovoga zakona su: slobodni, vezani i posebni.

Slobodni obrti su obrti za čije se obavljanje ne traži stručna osposobljenost, stručna sprema ili majstorski ispit. Vezani obrti su obrti za čije se obavljanje traži stručna osposobljenost, stručna sprema ili majstorski ispit.

Posebni obrti su obrti koje obrtnik može obavljati samo ako ispunjava uvjete za vezane obrte iz stavka 3. ovoga članka i ima suglasnost za obavljanje posebnih obrta.

Popis vezanih obrta po vrstama, stupanju i vrstu stručne spreme potrebne za njihovo obavljanje, te popis posebnih obrta po vrstama, uvjete i način izdavanja suglasnosti za obavljanje posebnog obrta propisuje Vlada Federacije BiH na federalnog ministra trgovine, po prethodno pribavljenom mišljenju nadležnog federalnog ministarstva, ovisno o vrsti obrta.

II. OBAVLJANJE OBRTA

1. Uvjeti za obavljanje obrta

Članak 5.

Fizička osoba može obavljati obrt kao osnovno zanimanje, ako ispunjava sljedeće opće uvjete:

- da je državljanin Bosne i Hercegovine,
 - da je poslovno sposobna,
 - da udovoljava općim i posebnim zdravstvenim uvjetima, ako je to propisano posebnim zakonom,
 - da joj pravomoćnom sudskom presudom, rješenjem o prekršaju ili upravnim aktom nije izrečena zaštitna mjera zabrane obavljanja obrta dok ta mjera traje,
 - da nema neizmirenih finansijskih, poreznih i drugih obveza
- Fizička osoba može obavljati obrt kao dopunsko zanimanje, ako ispunjava uvjete iz stavka 1. ovog članka i ako ima već zasnovan radni odnos po bilo kojoj osnovi i ukoliko posebnim zakonom nije drugačije propisano.

Članak 6.

Strani državljanin može obavljati obrt pod uvjetom da ima radnu dozvolu i uz primjenu načela uzajamnosti.

Članak 7.

Fizička osoba može obavljati vezani obrt ako, uz opće uvjete iz članka 5. ovoga zakona, ispunjava i poseban uvjet stručne spreme, stručne osposobljenosti ili položenog majstorskog ispita.

Fizička osoba koja ispunjava opće uvjete iz članka 5. ovoga zakona, a ne ispunjava posebne uvjete stručne spreme, stručne osposobljenosti ili položenog majstorskog ispita, može obavljati vezani obrt ako na tim poslovima uposli uposlenika koji udovoljava tom uvjetu.

Vezane obrte mogu obavljati i osobe s odgovarajućim višim ili visokim obrazovanjem sukladno propisu iz članka 4. stavak 3. ovoga zakona.

Federalni ministar trgovine po prethodno pribavljenom mišljenju Federalne obrtničke komore i nadležnog federalnog ministarstva u spornim slučajevima određuje koje je to odgovarajuće više ili visoko obrazovanje iz stavka 3. ovoga članka.

Članak 8.

Kada je za obavljanje obrta potreban poslovni prostor, obrtnik može obavljati obrt samo u poslovnom prostoru za koji ima dokaz o pravu vlasništva ili ugovor o zakupu ili suglasnost vlasnika poslovnog prostora, ovjerenu kod nadležnog organa ili suglasnost vlasnika poslovnog prostora ovjerena kod nadležnog organa.

Prostor iz stavka 1. ovoga članka i oprema moraju udovoljavati propisima o tehničkoj opremljenosti, zaštiti na radu, zaštiti i unaprijeđenju čovjekovog okoliša, zaštiti od buke, zdravstvenim i sanitarnim uvjetima, te drugim propisima koji se odnose na obavljanje određene gospodarske djelatnosti.

Obrt se može obavljati u stambenim prostorijama pod uvjetima i za djelatnosti koje će propisati kantonalni ministar nadležan za obrtništvo, ovisno o vrsti obrta.

Vrste obrta, uvjete i djelatnosti, koje se mogu obavljati izvan poslovnih i stambenih prostorija propisat će kantonalni ministar nadležan za obrtništvo, ovisno o vrsti obrta.

2. Otvaranje obrta

Članak 9.

Za obavljanje slobodnih, vezanih i posebnih obrta obrtnik mora imati obrtnicu.

Obrtnica u smislu ovoga zakona je odobrenje za rad.

Obrtnicu, rješenjem, izdaje nadležni organ utvrđen propisom kantona, na teritoriju na kojem će biti sjedište obrta, sukladno Zakonu o upravnom postupku, u roku od 15 dana.

Suglasnost za obavljanje posebnih obrta izdaje nadležno federalno ministarstvo, ovisno o vrsti obrta, u roku od 30 dana od dana predaje urednog zahtjeva.

Sadržaj i oblik obrtnice kao i sadržaj i oblik suglasnosti za obavljanje posebnog obrta propisuje federalni ministar trgovine.

Članak 10.

Obrt se upisuje u obrtni registar, koji vodi organ nadležan za izdavanje obrtnice.

Registar suglasnosti za obavljanje posebnih obrta vodi federalno ministarstvo nadležno za izdavanje suglasnosti za obavljanje posebnog obrta, ovisno o vrsti obrta.

Oblik i način vođenja obrtnog registra i registra suglasnosti za obavljanje posebnih obrta propisuje federalni ministar trgovine.

Članak 11.

Organ nadležan za izdavanje obrtnice, početak, privremeno obustavljanje, sezonsko obavljanje obrta, obavljanje obrta u vidu dopunskog zanimanja, domaća radinost, prestanak obavljanja obrta kao i obavljanje obrta u izdvojenom prostoru uređuje se propisom kantona, donešenim sukladno ovom zakonu.

Članak 12.

Obrtnik je dužan otpočeti s obavljanjem obrta najkasnije u roku od šest mjeseci od dana izdavanja obrtnice.

Članak 13.

Nadležni organ dužan je sva rješenja u svezi s obavljanjem obrta dostaviti obrtniku, organu nadležnom za poreze, nadležnim inspekcijama, obrtničkoj komori kantona, nadležnom fondu zdravstvenog i mirovinskog osiguranja i Federalnom zavodu za statistiku.

Članak 14.

Tvrtka je ime pod kojim obrt posluje.

Tvrtka sadrži naziv obrta, ime obrta, ime i prezime obrtnika i sjedište, a može sadržavati i posebne oznake. Tvrtka ne može sadržavati nazive i oznake koje su u suprotnosti s važećim propisima ili međunarodnim konvencijama.

Na tvrtku obrta primjenjuju se odredbe Zakona o gospodarskim društvima ("Službene novine Federacije BiH", br. 23/99. i 45/00.), koje se odnose na tvrtku, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Promjenu naziva i oznake obrta obrtnik je dužan prijaviti nadležnom organu koji o tome donosi rješenje.

Obrtnik, odnosno poslovođa ili privremeni poslovođa su dužni istaknuti tvrtku na ulazu u sjedište obrta i izdvojene prostore u kojima se obavlja obrt ili na mjestu gdje se obrt obavlja, ako se radi o obrtima za koje nije potreban poslovni prostor.

Članak 15.

Sjedište obrta je mjesto naznačeno u obrtnici.

Ako za obavljanje obrta nije potreban poslovni ili stambeni prostor, sjedište obrta je mjesto u kojem obrtnik ima prebivalište.

Postupak za promjenu sjedišta obrta na teritoriju iste općine ili na teritorij druge općine u istom kantonu uređuje se propisom kantona.

Ako obrtnik mijenja sjedište obrta na teritorij drugog kantona, dužan je podnijeti prijavu nadležnom organu tog kantona uz koju je obavezan priložiti obrtnicu.

Organ koji je donio rješenje o promjeni sjedišta obrta, dužan je po pravomoćnosti istog obavijestiti organ koji je izdao obrtnicu i nadležne organe iz članka 13. ovoga zakona.

3. Poslovanje obrta

Članak 16.

Obrtnik može obavljati samo one obrte koji su obuhvaćeni obrtnicom, a u slučaju posebnih obrta samo one za koje je dobio suglasnost za obavljanje posebnih obrta.

Osim obrta iz stavka 1. ovoga članka obrtnik može obavljati i druge djelatnosti koje služe obavljanju djelatnosti koje su obuhvaćene obrtnicom ili se uobičajno obavljaju uz djelatnost obuhvaćenu obrtnicom, ako se obavljaju u manjem opsegu.

Za obavljanje djelatnosti iz stavka 2. ovog članka ne mora se ispunjavati uvjet stručne osposobljenosti ili položen majstorski ispit.

Djelatnosti iz stavka 2. ovog članka smatraju se djelatnostima čiji opseg u ostvarenom prihodu ne sudjeluje više od 25%.

Djelatnosti iz stavka 2. ovog članka obrtnik je dužan prijaviti organu koji je izdao obrtnicu, radi upisa u obrtni registar.

Članak 17.

Obrtnica se ne može prenijeti na drugu osobu, osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Posebni obrt se ne može prenijeti na drugu osobu.

Članak 18.

Za obveze koje nastanu u obavljanju obrta, obrtnik odgovara cjelokupnom svojom imovinom.

Obrtnik odgovara za zakonitost obavljanja obrta i za zakonitost rada uposlenika koje upošljava.

Članak 19.

Obrt se može obavljati u više izdvojenih prostora koji se nalaze izvan sjedišta obrta i koji moraju udovoljavati uvjetima iz članka 8. ovoga zakona.

Članak 20.

U svakom izdvojenom prostoru obrtnik koji obavlja slobodni obrt dužan je imenovati poslovođu koji mora biti u radnom odnosu kod obrtnika i koji ispunjava uvjete iz članka 5. ovoga zakona. Obrtnici koji obavljaju vezane ili posebne obrte dužni su u svakom izdvojenom prostoru imenovati stručnog poslovođu koji mora biti u radnom odnosu kod obrtnika i ispunjavati uvjete iz čl. 5. i 7. ovoga zakona.

Članak 21.

Organ utvrđen propisom kantona izdat će rješenje o obavljanju obrta, odnosno o prestanku obavljanja obrta u izdvojenom prostoru i isto će po pravomoćnosti upisati u evidenciju izdvojenih poslovnih prostora i izvjestiti nadležni organ u sjedištu obrta radi upisa u obrtni registar. Ukoliko se radi o obavljanju posebnog obrta, organ iz stavka 1. ovog članka primjerak rješenja dostavit će federalnom ministarstvu koje je izdalo suglasnost za obavljanje posebnog obrta.

Članak 22.

Obrtnik može slobodni ili vezani obrt voditi sam ili putem poslovođe koji mora biti u radnom odnosu kod obrtnika i ispunjavati uvjete iz čl. 5. i 7. ovog zakona. Poslovođa vodi obrt u ime i za račun obrtnika. Vođenje slobodnog ili vezanog obrta putem poslovođe obrtnik je dužan prijaviti nadležnom organu utvrđenom propisom kantona, na teritoriju na kojem se nalazi sjedište obrta koji rješenjem utvrđuje vođenje obrta putem poslovođe i upisuje to u obrtni registar. Ako poslovođa postupi protivno odredbama ovoga zakona, odgovara svom svojom imovinom za štetu nastalu takvim djelovanjem.

Članak 23.

Nakon smrti obrtnika obrtnica za slobodne i vezane obrte se može prenijeti na njegove nasljednike. Osobe iz stavka 1. ovoga članka mogu nastaviti voditi obrt putem poslovođe koji mora ispunjavati uvjete iz članka 5. i članka 7. stavak 1. ovoga zakona. U slučaju iz stavka 2. ovog članka nasljednici preuzimaju sve obveze i odgovornosti iz članka 18. ovog zakona.

Članak 24.

Nakon smrti obrtnika supružnik, djeca i ostali nasljednici mogu nastaviti voditi obrt do prijenosa obrtnice u smislu članka 23. stavak 1. ovoga zakona putem privremenog poslovođe, koji mora ispunjavati uvjete iz ovoga zakona. Zahtjev za odobrenje za nastavak vođenja obrta putem privremenog poslovođe podnosi se nadležnom organu u roku od 30 dana od dana smrti obrtnika. Privremeni poslovođa se upisuje u obrtni registar. Privremeni poslovođa je dužan voditi obrt pažnjom dobrog gospodarstvenika za račun nasljednika umrlog obrtnika. Ako privremeni poslovođa postupi protivno odredbama ovoga zakona, odgovara svom svojom imovinom za štetu nastalu takvim djelovanjem.

Članak 25.

Ako nasljednici žele prenijeti obrtnicu za slobodne i vezane obrte na sebe nakon smrti obrtnika te nastaviti voditi obrt putem poslovođe, dužni su to prijaviti nadležnom organu utvrđenom propisom kantona, u roku od 30 dana od dana okončanja ostavinskog postupka. Uz prijavu iz stavka 1. ovoga članka mora se priložiti:

1. izvadak iz matične knjige umrlih za obrtnika,
2. pravomoćna sudska odluka o nasljeđivanju,
3. ime i prezime poslovođe, kao i dokaz da ispunjava uvjete iz članka 5. i članka 7. stavak 1. ovog zakona.
4. Izjavu nadljednika o suglasnosti vođenja obrta putem poslovođe.

Nadležni organ iz stavka 1. ovoga članka donosi rješenje te upisuje prijenos obrtnice i nastavak vođenja obrta putem poslovođe u obrtni registar.

Članak 26.

U slučaju djelomičnog ili potpunog gubitka poslovne sposobnosti obrtnika, obrtnica za slobodne i vezane obrte se može prenijeti na njegovog supružnika ili na djecu.

Ukoliko obrtnik nema suprugu odnosno djecu, obrtnica se može prenijeti na njegove roditelje, odnosno braću ili sestre.
Osobe iz st. 1. i 2. ovoga članka mogu nastaviti vođenje obrta putem poslovođe, koji mora ispunjavati uvjete iz čl. 5. i 7. ovoga zakona.

Članak 27.

Osobe iz članka 26. st. 1. i 2. ovoga zakona, ako žele prenijeti obrtnicu na sebe, nakon djelomičnog ili potpunog gubitka poslovne sposobnosti obrtnika, te nastaviti voditi obrt putem poslovođe, dužni su to prijaviti nadležnom organu utvrđenom propisom kantona, u roku od 30 dana od dana pravomoćnosti sudske odluke o oduzimanju poslovne sposobnosti.

Uz prijavu iz stavka 1. ovoga članka mora se priložiti:

1. pravomoćna sudska odluka o oduzimanju poslovne sposobnosti obrtnika,
2. ime i prezime poslovođe, kao i dokaz da ispunjava uvjete iz članka 5. i članka 7. stavak 1. ovog zakona.

Nadležni organ iz stavka 1. ovoga članka donosi rješenje te upisuje prijenos obrtnice i nastavak vođenja obrta putem poslovođe u obrtni registar.

Članak 28.

Ako osobe iz članka 26. st. 1. i 2. ovoga zakona propuste rok iz članka 24. stavak 2., čl. 25. i 27. ovoga zakona gube pravo na prijenos obrtnice i nastavak vođenja obrta; a obrt prestaje po sili zakona.

Članak 29.

Raspored minimalnog dnevnog i tjednog radnog vremena obrtnika, kao i minimalno radno vrijeme obrtnika u dane državnih blagdana i neradnih dana za pojedine obrte, može se utvrditi propisom kantona.

Nadležni kantonalni organ, za pojedine obrte, može propisati raspored početka i završetka dnevnog i tjednog radnog vremena.

Članak 30.

Obrtnik, poslovođa ili privremeni poslovođa dužni su:

1. odobrenu djelatnost obavljati kvalitetno sukladno zakonima, propisima, dobrim poslovnim običajima i poslovnom moralu,
2. na vidnom mjestu istaknuti cjenik svojih proizvoda, odnosno usluga na način dostupan kupcima, odnosno korisnicima usluga i istih se pridržavati,
3. na vidnom mjestu istaknuti radno vrijeme i istog se pridržavati,
4. kupcu, odnosno korisniku usluga izdati račun o prodanoj robi, odnosno izvršenim uslugama,
5. garantirati kvalitetu proizvoda, odnosno usluga i otkloniti nedostatke ili nadoknaditi pričinjenu štetu kupcu proizvoda, odnosno korisniku usluga, sukladno važećim propisima i standardima,
6. voditi uredno evidenciju o obavljanju djelatnosti sukladno zakonu i drugim propisima,
7. sprovoditi propisane mjere zaštite na radu i zaštite životne sredine koje se odnose na obavljanje registrirane djelatnosti.

4. Zajedničko obavljanje obrta

Članak 31.

Dvije ili više fizičkih osoba mogu zajednički obavljati obrt.

Uzajamni odnosi i odgovornosti osoba iz stavka 1. ovoga članka uređuju se pismenim ugovorom, koji ugovorne strane dostavljaju organu nadležnom za izdavanje obrtnice, prigodom upisa u obrtni registar.

Na ugovor iz stavka 2. ovoga članka primjenjuju se propisi kojima se uređuju obvezni odnosi u poslovnom partnerstvu.

Obrt iz stavka 1. ovog članka posluje pod zajedničkom tvrtkom.

Članak 32.

Fizičke osobe mogu zajednički obavljati slobodni i vezani obrt, ako ispunjavaju uvjete iz članka 5. ovog zakona, te da najmanje jedna od osoba ispunjava i uvjet iz članka 7. stavak 1. ovog zakona. Strani državljani moraju ispunjavati uvjete iz članka 6. ovoga zakona. Odredbe ovoga zakona, kada obrt obavlja fizička osoba, odgovarajuće se primjenjuju i na obrt koji zajednički obavlja više fizičkih osoba.

5. Prestanak obrta

Članak 33.

Obrt prestaje odjavom ili po sili zakona. Obrtnik je dužan odjaviti obavljanje obrta pismenim putem nadležnom organu, prije prestanka rada. Prestanak obrta utvrđuje rješenjem nadležni organ i po pravomoćnosti rješenja briše obrt iz obrtnog registra. Prestanak obavljanja obrta odjavom utvrđuje se s danom navedenim u odjavi, s tim da se obrt ne može odjaviti unatrag. Ako u odjavi nije naznačen datum prestanka obavljanja obrta, prestanak se utvrđuje s danom podnošenja zahtjeva za odjavu obavljanja obrta.

Članak 34.

Obrt prestaje po sili zakona:

- smrću odnosno gubitkom poslovne sposobnosti obrtnika, ako se ne nastavi vođenje obrta od strane nasljednika sukladno zakonu,
- ako obrtnik ne započne obavljati obrt u roku šest mjeseci od dana izdavanja obrtnice,
- ako je pravomoćnim aktom obrtniku izrečena zaštitna mjera zabrane obavljanja obrta za vrijeme dok ta mjera traje,
- ako obrtnik protivno odredbi članka 35. stavak 1. ovoga zakona obustavi obavljanje obrta duže od 30 dana,
- ako obrtnik ne započne s obavljanjem obrta u roku od 30 dana nakon isteka roka privremene obustave obavljanja obrta,
- danom stupanja na izdržavanje kazne ako bude osuđen pravomoćnom presudom na kaznu zatvora dulju od šest mjeseci, ukoliko nije uposlao uposlenika sukladno članku 7. stavak 2. ili poslovođu sukladno članku 22. ovoga zakona,
- ako se utvrdi da obrtnik ne ispunjava uvjete iz čl. 4., 5., 6. i 7. ovoga zakona,
- ako obrtnik izgubi državljanstvo Bosne i Hercegovine ili ako strancu prestane važiti radna dozvola.
- ako obrtnik ne uskladi poslovanje u roku iz članka 60. ovoga zakona,
- ako nadležni organ utvrdi da je obrtniku izdana obrtnica na temelju lažnih isprava,
- ako Sud časti Obrtničke komore Federacije Bosne i Hercegovine donese odluku o prestanku obavljanja obrta.

Članak 35.

Obrtnik može privremeno obustaviti obavljanje obrta u trajanju do jedne godine o čemu pisanim putem izvješćuje nadležni organ utvrđen propisom kantona, u roku od 30 dana od dana obustave. Iznimno, obrtnik može privremeno obustaviti obavljanje obrta u trajanju do tri godine, kada koristi porodijski dopust do navršene treće godine djetetova života. Za vrijeme trajanja privremene obustave obavljanja obrta, obrtnik ne smije obavljati obrt. O ponovnom početku obavljanja obrta, obrtnik je dužan pismenim putem izvjestiti nadležni organ, najkasnije u roku od sedam dana po isteku vremena privremene obustave obrta. Nadležni organ, o privremenoj obustavi, odnosno o ponovnom početku obavljanja djelatnosti, izvješćuje nadležne organe iz članka 13. ovog zakona.

III. IZOBRAŽAVANJE I OSPOSOBLJAVANJE ZA OBAVLJANJE OBRTA

Članak 36.

Izobražavanje za obavljanje vezanih obrta za koje se traži odgovarajuća školska sprema vrši se u odgovarajućim srednjim, višim i visokim školskim ustanovama.

Članak 37.

Za obavljanje vezanih obrta za koje se traži stručna osposobljenost polaže se ispit o stručnoj osposobljenosti prema programu kojeg donosi kantonalni ministar za naobrazbu, znanost, kulturu i šport, na prijedlog obrtničke komore kantona.

Ispit o stručnoj osposobljenosti polaže se pred povjerenstvom koje osniva obrtnička komora kantona, a sastoji se od najmanje tri člana .

Ispit o stručnoj osposobljenosti obuhvaća praktična strukovna znanja i znanja prijeko potrebno za samostalno obavljanje obrta.

Obrtnička komora kantona vodi evidenciju o svršenom stručnom osposobljavanju i o tome izvješćuje Obrtničku komoru Federacije Bosne i Hercegovine.

O svršenom stručnom osposobljavanju izdaje se uvjerenje.

Članak 38.

Izobražavanje za obavljanje vezanih obrta za koje se traži majstorski ispit izvodi se prema programu kojeg donosi federalni ministar za naobrazbu, znanost, kulturu i šport na prijedlog Obrtničke komore Federacije Bosne i Hercegovine.

Majstorskom ispitu mogu pristupiti osobe, koje su završile odgovarajuću srednju školu i imaju najmanje tri godine radnog iskustva u obrtu za koji žele polagati majstorski ispit, kao i osobe s neodgovarajućom srednjom školom i najmanje pet godina radnog iskustva u obrtu za koji žele polagati majstorski ispit.

Članak 39.

Majstorski ispit polaže se pred povjerenstvom koje osniva Obrtnička komora Federacije Bosne i Hercegovine, a sastoji se od najmanje pet članova. U povjerenstvu moraju biti zastupljeni majstori obrta za koji se polaže majstorski ispit.

Nakon uspješno položenog majstorskog ispita majstoru se izdaje diploma o majstorskom zvanju.

Obrtnička komora Federacije Bosne i Hercegovine vodi evidenciju o položenim majstorskim ispitima.

Sadržaj i oblik diplome iz stavka 2. ovoga članka propisuje federalni ministar trgovine.

Članak 40.

Troškove polaganja ispita o stručnoj osposobljenosti i majstorskog ispita snosi polaznik.

Kantonalni ministar, nadležan za obrtništvo, na prijedlog obrtničke komore kantona, rješenjem utvrđuje cijenu polaganja ispita o stručnoj osposobljenosti.

Federalni ministar trgovine, na prijedlog Obrtničke komore Federacije Bosne i Hercegovine, rješenjem utvrđuje cijenu polaganja majstorskih ispita.

Nadzor nad zakonitošću organiziranja i provođenja ispita o stručnoj osposobljenosti provodit će kantonalno ministarstvo, nadležno za obrtništvo.

Nadzor nad zakonitošću organiziranja i provođenja majstorskih ispita provodit će Federalno ministarstvo trgovine.

Članak 41.

Pravilnik o polaganju ispita o stručnoj osposobljenosti donosi obrtnička komora kantona uz suglasnost kantonalnog ministra, nadležnog za obrtništvo.

Pravilnik o polaganju majstorskih ispita donosi Obrtnička komora Federacije Bosne i Hercegovine uz suglasnost federalnog ministra trgovine.

IV. ORGANIZIRANJE OBRTNIKA

Članak 42.

U svrhu unapređivanja, usklađivanja i zastupanja zajedničkih interesa obrtnici osnivaju udruge na teritorijalnom ili strukovnom principu, na području jedne ili više općina u istom kantonu.

Udruga obrtnika je pravna osoba.

Udruge obrtnika osnivaju se na teritorijalnom i strukovnom principu.

Udruga obrtnika ima statut koji donosi skupština udruge obrtnika.
Udruge obrtnika mogu se učlaniti u obrtničku komoru kantona na čijem teritoriju su registrirane.
Obrtnici na području kantona danom upisa u registar obrtnika postaju članovi obrtničke komore kantona i obvezni su plaćati članarinu utvrđenu statutom komore. Naplatu članarine vršit će, odnosno vrši nadležni porezni ured po ugovoru koji sklopi s kantonalnom obrtničkom komorom, uz određenu proviziju.
Obrtničke komore kantona udružuju se u Obrtničku komoru Federacije Bosne i Hercegovine.
Sredstva za rad Obrtničke komore Federacije Bosne i Hercegovine, osiguravaju se iz sredstava obrtničkih komora kantona u iznosu utvrđenom statutom Obrtničke komore Federacije Bosne i Hercegovine, i iz drugih izvora.

Članak 43.

U Federaciji Bosne i Hercegovine formiraju se sljedeće obrtničke komore:

1. Obrtnička komora kantona,
2. Obrtnička komora Federacije Bosne i Hercegovine.

Obrtničke komore iz stavka 1. ovoga članka imaju svojstvo pravne osobe.

Članak 44.

Obrtnička komora Federacije Bosne i Hercegovine i kantonalne obrtničke komore su samostalne, stručne poslovne organizacije obrtnika koje se osnivaju radi usklađivanja i zastupanja zajedničkih interesa obrtnika. Sjedište Obrtničke komore Federacije Bosne i Hercegovine utvrđuje se statutom Obrtničke komore Federacije Bosne i Hercegovine.

Naziv i sjedište obrtničkih komora kantona određuje se njihovim statutom prema sjedištu ili nazivu kantona. Statut Obrtničke komore Federacije Bosne i Hercegovine objavljuje se u "Službenim novinama Federacije BiH", a statuti obrtničkih komora kantona objavljuju se u službenim glasilima kantona. Evidencije članova obrtničkih komora su javne knjige, na temelju kojih se izdaju odgovarajuća uvjerenja kao javne isprave.

Članak 45.

Članovi udruge obrtnika i obrtničkih komora kantona su obrtnici, koji obavljaju obrt na području tog kantona, sukladno ovom zakonu.

Obrtnici koji obavljaju obrt na teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine, sukladno ovom zakonom, su članovi Obrtničke komore Federacije Bosne i Hercegovine putem obrtničke komore kantona.

Članom udruge obrtnika i Obrtničke komore Federacije BiH mogu postati trgovačka i gospodarstvena društva i druge pravne osobe, osnovana po drugim zakonima.

Članak 46.

Ustroj, upravljanje, nadležnosti, organi i djelatnosti Obrtničke komore Federacije Bosne i Hercegovine i obrtničkih komora kantona utvrđuju se njihovim statutima, koje donose skupštine obrtničkih komora.

Suglasnost na statut Obrtničke komore Federacije Bosne i Hercegovine daje Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, a suglasnost na statute obrtničkih komora kantona daju vlade kantona.

Članak 47.

Obrtničkim komorama upravljaju članovi putem organa komore.

Statutima obrtničkih komora utvrđuju se organi, sastav organa, način izbora, trajanje mandata i druga pitanja u svezi njihova rada vodeći računa o strukovnoj, teritorijalnoj i nacionalnoj zastupljenosti.

Odluku o raspisivanju izbora za organe komore donose Skupštine obrtničkih komora.

Članak 48.

Obrtnička komora Federacije Bosne i Hercegovine ima predsjednika i dva dopredsjednika Skupštine i predsjednika i dva dopredsjednika obrtničke komore.

Predsjednici i dopredsjednici iz stavka 1. ovoga članka ne mogu biti birani iz istog konstitutivnog naroda i na tim dužnostima se mijenjaju svake godine.

Predsjednik i dopredsjednici obnašaju svoje funkcije u međusobnoj koordinaciji.
Predsjednik obrtničke komore predstavlja i zastupa obrtničku komoru.

Članak 49.

U okviru Obrtničke komore Federacije Bosne i Hercegovine i obrtničkih komora kantona djeluju sudovi časti.
Sudovi časti vode postupke i odlučuju o povredama poslovnih običaja, ugovora, tržišnih pravila i drugih propisa.
O žalbama protiv odluka sudova časti obrtničkih komora kantona, rješava Sud časti Obrtničke komore Federacije Bosne i Hercegovine.
Statutom i drugim općim aktima obrtničkih komora utvrđuje se ustroj, sastav, način izbora, mjere koje može izreći, postupak i druga pitanja rada sudova časti.

Članak 50.

Sredstva za rad obrtničkih komora kantona osiguravaju se iz članarina, kotizacija i drugih izvora sukladno statutu i drugim aktima obrtničke komore.
Odluku o visini članarine donosi skupština obrtničke komore kantona.

Članak 51.

Odluku o načinu izbora članova i zakazivanju prve utemeljujuće skupštine obrtničke komore kantona, donijet će vlada kantona, na prijedlog obrtnika i udruženja obrtnika s teritorija kantona, u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona.
Prve utemeljujuće skupštine obrtničkih komora kantona održat će se najkasnije u roku od četiri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Članak 52.

Odluku o načinu izbora članova i zakazivanju prve utemeljujuće skupštine Obrtničke komore Federacije Bosne i Hercegovine, donijet će Inicijativni odbor sastavljen od po jednog predstavnika obrtničkih komora kantona, u roku od 60 dana od dana isteka roka iz članka 51. stavak 2. ovoga zakona.

Ukoliko, u roku iz stavka 1. ovoga članka, Inicijativni odbor ne donese odluku za izbore članova i zakazivanje prve utemeljujuće skupštine Obrtničke komore Federacije Bosne i Hercegovine, odluku će donijeti Vlada Federacije Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana isteka roka iz stavka 1. ovoga članka.

V. N A D Z O R

Članak 53.

Upravni nadzor nad provođenjem ovoga zakona i propisa donešenih na temelju ovoga zakona vrši Federalno ministarstvo trgovine.
Inspeksijske poslove u provedbi ovoga zakona i propisa donešenih na temelju ovoga zakona vrše nadležne inspekcije.

Članak 54.

Ako se obrt obavlja bez obrtnice, odnosno bez suglasnosti za obavljanje posebnog obrta ili se obavlja suprotno obrtnici ili suglasnosti za obavljanje posebnog obrta, nadležna inspekcija će donijeti rješenje o zabrani obavljanja obrta i zabraniti će uporabu uređaja i opreme kojima se obavlja obrt.
U slučajevima iz stavka 1. ovoga članka žalba protivu rješenja ne odgađa izvršenje rješenja.

Članak 55.

Pored ovlasti utvrđenih Zakonom o upravi u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 28/97.), federalni inspektor je nadležan vršiti kontrolu obavljanja posebnih obrta iz članka 4. stavak 4. ovoga zakona.

Članak 56.

Ako prostor i oprema obrtnika ne udovoljava propisanim uvjetima, nadležna inspekcija donijet će rješenje, kojim će odrediti rok, do kojega se nedostaci moraju otkloniti.

Ako se nedostaci iz stavka 1. ovoga članka ne otklone u određenome roku, nadležna inspekcija donijet će rješenje o zabrani obavljanja određene djelatnosti, o zatvaranju prostora, odnosno o zabrani uporabe uređaja i opreme.

U slučaju povrjede sanitarno-zdravstvenih i tehničkih uvjeta zbog kojih mogu nastati teže posljedice po zdravlje i život ljudi, nadležna inspekcija donijet će rješenje kojim će odmah zabraniti obavljanje te djelatnosti dok se utvrđeni nedostaci ne otklone.

U slučaju iz st. 2. i 3. ovoga članka žalba protivu rješenja ne odgađa izvršenje rješenja.

VI. KAZNENE ODREDBE

Članak 57.

Novčanom kaznom od 300,00 KM do 3.000,00 KM kaznit će se za prekršaj imatelj radnje - obrtnik :

- ako ne istakne tvrtku pod kojom će obrt poslovati (članak 14. stavak 5.),
 - ako odobrenu djelatnost ne obavlja kvalitetno sukladno zakonima, propisima, dobrim poslovnim običajima i poslovnom moralu (članak 30. stavak 1. točka 1.),
 - ako na vidnom mjestu ne istakne cjenik svojih proizvoda, odnosno usluga na način dostupan kupcima, odnosno korisnicima usluga i istih se ne pridržava (članak 30. stavak 1. točka 2.),
 - ako na vidnom mjestu ne istakne radno vrijeme i istog se ne pridržava (članak 30. stavak 1. točka 3.),
 - ako kupcu odnosno korisniku usluga ne izda račun o prodanoj robi, odnosno izvršenim uslugama (članak 30. stavak 1. točka 4.),
 - ako ne garantira kvalitetu proizvoda, odnosno usluga i ne otkloni nedostatke ili ne nadoknadi pričinjenu štetu kupcu proizvoda, odnosno korisniku usluga, sukladno važećim propisima i standardima (članak 30. stavak 1. točka 5.),
 - ako ne vodi uredno evidenciju o obavljanju djelatnosti sukladno zakonu i drugim propisima (članak 30. stavak 1. točka 6.),
 - ako ne sprovede propisane mjere zaštite na radu i zaštite životne sredine, koje se odnose na obavljanje registrirane djelatnosti (članak 30. stavak 1. točka 7.).
- Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se poslovođa ili privremeni poslovođa novčanom kaznom od 30,00 KM do 300,00 KM (čl. 22. i 24.)
- Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka naplatit će se novčana kazna na licu mjesta od strane nadležnog inspektora, i to:
- za imatelja radnje-obrtnika u iznosu od 200,00 KM, a za poslovođu ili privremenog poslovođu u iznosu od 20,00 KM (čl. 22. i 24.)

Članak 58.

Novčanom kaznom od 500,00 KM do 5.000,00 KM, kaznit će se za prekršaje imatelj radnje-obrtnik:

- ako ne prijavi promjenu naziva i oznake obrta (članak 14. stavak 4.),
- ako ne prijavi promjenu sjedišta obrta (članak 15. stavak 4.),
- ako obavlja obrt koji nije obuhvaćen obrtnicom, odnosno za koje nije dobio suglasnost za obavljanje posebnog obrta (članak 16. stavak 1.),
- ako koristi rad drugih osoba s kojima nije zaključio ugovor o djelu (članak 2. stavak 3.)
- ako ne prijavi djelatnosti koje služe obavljanju djelatnosti koje su obuhvaćene obrtnicom ili se uobičajno obavljaju uz djelatnosti obuhvaćene obrtnicom u manjem opsegu (članak 16. stavak 5.),
- ako obavlja obrt u izdvojenom prostoru bez rješenja nadležnog organa (članak 21. stavak 1.),
- ako vodi slobodni ili vezani obrt putem poslovođe bez rješenja nadležnog organa (članak 22. stavak 3.),
- ako obavlja obrt za vrijeme privremene obustave obavljanja obrta (članak 35. stavak 3.),
- ako u predviđenom roku ne izvijesti nadležni organ o ponovnom početku obavljanja obrta (članak 35. stavak 4.),
- ako koristi rad drugih osoba sa kojima nije zaključio ugovor o radu.

Za ponovljene prekršaje iz stavka 1. ovoga članka obrtniku se može izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja obrta u trajanju od tri mjeseca do jedne godine.

Članak 59.

Novčanom kaznom od 1.000,00 do 10.000,00 KM, kaznit će se za prekršaj imatelj radnje-obrtnik:

-ako obavlja obrt bez obrtnice odnosno suglasnosti za obavljanje posebnog obrta (članak 4. stavak 4. i članak 9.),

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka izreći će se zaštitna mjera oduzimanja uređaja, proizvoda i opreme kojima je prekršaj izvršen, kao i nezakonito stečena dobit.

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 60.

Obrtnici kojima je obavljanje samostalne djelatnosti, odnosno obrta odobreno po ranijim propisima uskladit će poslovanje s odredbama ovoga zakona u roku od jedne godine od dana početka primjene ovoga zakona.

Ukoliko obrtnici ne usklade poslovanje u roku iz stavka 1. ovog članka, obrt prestaje po sili zakona, o čemu će nadležni organ donijeti posebno rješenje.

Članak 61.

Federalni ministar trgovine, federalni ministar za naobrazbu, znanost, kulturu i šport, Obrtnička komora Federacije Bosne i Hercegovine, nadležni organi kantona, kantonalni ministri i obrtničke komore kantona donijet će propise na temelju ovlaštenja iz ovoga zakona, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Članak 62.

Danom početka primjene ovoga zakona, na teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine prestaje primjena Zakona o samostalnom privrjeđivanju ("Službeni list SRBiH", br.26/89 I 29/90) i ostalih propisa koji su do dana početka primjene ovoga zakona uređivali obrt i samostalno privrjeđivanje.

Članak 63.

Postupci koji su pokrenuti povodom zahtjeva za upis radnje u registar do dana početka primjene ovoga zakona, rješit će se prema propisima koji su bili na snazi u vrijeme podnošenja zahtjeva i primjenjivali se do kraja postupka samo ako su povoljniji za podnositelja zahtjeva.

Članak 64.

Do donošenja propisa na temelju ovlaštenja iz ovoga zakona primjenjivat će se propisi kojima su ta pitanja uređena, a koji su važili do dana početka primjene ovoga zakona.

Članak 65.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH", a početak će se primjenjivati po isteku roka od šest mjeseci nakon stupanja na snagu.

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamenta Federacije BiH
prof. dr. Ivo Komšić, v.r.

Predsjedatelj
Zastupničkog doma
Parlamenta Federacije BiH
Ismet Briga, v.r.